

Nitel Araştırma Teknikleriyle Sıraç Aydın Taşbaş İlköğretim Okulu Ders İncelemesi

Atalay, M. C. (2012). Nitel araştırma teknikleriyle Sıraç
Aydın Taşbaş İlköğretim Okulu ders incelemesi. Uşak
Üniversitesi I. Uluslararası Katılımlı Öğretmen
Yetiştirme ve Geliştirme Sempozyumu Bildiri Kitabı,
66-78.

Mustafa Cevat ATALAY*

Özet

Bu çalışmanın amacı; nitel araştırma teknikleri ile yapılandırılmış Bireysel görüşme ve gözlem tekniğini kullanarak bir ders incelemesi yapmaktır. Araştırma türleri arasında, başlıca iki araştırma yöntem bilimi vardır: Niceliksel araştırma ve niteliksel araştırma. İnsan ve grup davranışlarının "niçin" ini anlamaya yönelik araştırmalara niteliksel araştırma denir. Nitel araştırmalar arasına söylem analizi, Etnografya, Alt Teori ve Fenomenoloji yöntemleri vardır. Nitel araştırmalarda veriler gözlem, mülakat, odak grup çalışması, derinlemesine görüşme, doküman incelemesi, anket teknikleri yoluyla toplanır. Zaman alıcı olması dolayısıyla küçük örneklemeler üzerinde çalışılır. Nitel verilerin hepsi doğrudan görüşmelerle sağlanamaz. Bundan dolayı, başkalarının gözlem ve düşüncelerinden ziyade doğrudan gözlem yapmak daha güvenilirdir. Bu araştırmada Konya ili Selçuklu ilçesinde bir devlet okulu olan Sıraç Aydın Taşbaş İ.Ö.O. Birinci kademedeki 5.B sınıfı seçilerek, 45 kişilik kız erkek öğrenci topluluğu gözlenmiştir. Dersin işleniş aşama aşama yazılı betimleme haline getirilerek, öğretmenle görüşme yapılmış, öğrencilere anket uygulanmış ve fotoğraf ve plan çizimleri, nitel araştırma verileri bakımından değerlendirilmiş, bunlar rapor haline getirildikten sonra önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Nitel araştırma, Görüşme, Sınıf

Sıraç Aydın Taşbaş Primary School Lesson Study In Qualitative Research Techniques

Abstract

The purpose of this study is to make a course review by using the techniques of individual interviews and observations structured with qualitative research techniques. Among the types of research, there are two major research methodologies: quantitative research and qualitative research. Research studies for understanding "why" of human and group behaviours

* MEB, Ortaöğretim, Görsel Sanatlar Öğr.

are called qualitative researches. Among Qualitative researches we can count the discourse analysis, ethnography and old theory and phenomenology methods. In qualitative researches, data are gathered by observations, interviews, focused group works, in-depth interviews and document analysis and survey techniques. Because of its time-consuming it is worked on small samples. All of the qualitative data is not only provided with direct interviews. Therefore, direct observation is more reliable rather than observations and thoughts of others. In this study, a student group consists of 45 girls and boys have been observed by selecting 5-B class at a public school named Sıraç Aydın Taşbaş in Selçuklu district in Konya province. Interviews with teachers were made by resolving the course process into written description, a questionnaire was applied to the students, photos and plan drawings were evaluated in terms of qualitative research data and some suggestions have been made after these activities had been put into report form.

Key words: Qualitative research, interview, class

1. Giriş

Sünbül'e göre "bilimsel yöntem açık seçik ve yansızdır" (Sünbül, 2007: 227) bilimsel araştırma türleri içinde olan nitel araştırmada eğitim araştırmaları içine girer. Ülkemiz de ilköğretim okullarında MEB müfredatına uygun olarak eğitim ve öğretim yapılmaktadır. Ancak bu derslerin uygulanması ile ilgili araştırmaların süreklilik gerektirdiği de bilinmektedir. Bu yüzden, eğitim sürecinin gözlem deney gibi birçok araçla desteklenmesi ve bu bulguların raporlaştırılması eğitimcilerle tartışılması gerekir. Bu amaçla Eğitim ve öğretimimizdeki arzu edilen amaçlar ile öğretmen yetiştirilmesinde ele alınacak konular daha fazla irdelenecektir. Araştırmanın verileri, "açık uçlu görüşme yöntemi ile analiz yöntemi değerlendirmesi" yapılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, öğretmenin öğretmenliğe karşı yaklaşımı, öğrencilerin ile ders uygulaması sırasında ilişkileri ve öğretmenle öğrencilerin ders içindeki gözlenebilen eylemleri kapsamaktadır.

Nitel araştırmalar veriler, gözlemler ve anketler gibi araştırmalarla çalışılır.

Yıldırım ve Şimşek' e göre (2005: 95), "Olgu bilim araştırmalarında gözlem genellikle görüşmelere temel oluşturma ya da destekleme amacıyla bir veri toplama aracı olarak kullanılabilir." Birçok sosyal bilim alanındaki

insan kültür ve kitle davranışlarını açıklamakta kullanan nitel araştırmalar, insan davranışlarının niçin ini anlamamızı sağlar. Görüşme ve gözlemler bütünsel bir değerlendirme için uygun veri toplama araçlarıdır. Buna göre " Nitel araştırmada en sık olarak karşımıza çıkan veri toplama yöntemleri görüşme, odak grup görüşmesi, gözlem ve doküman incelemesidir." (Yıldırım ve Şimşek 2005: 89).

2. Bulgular

Nitel araştırmada yaygın olarak kullanılan araçlardan olan, gözlem, görüşme, ve doküman incelemesi araştırmanın konusudur. Bu olguya dayanarak, Nitel araştırma yöntemi, etrafında yapılan çalışmada okulun tanımı; Sıraç Aydın Taşbaş isimli işadamı tarafından, 1998 yılında iki katlı bir bina olarak yaptırılmış olup, aynı yıl ilköğretim okulu olarak hizmete açılmıştır.1990 yılında yine Sıraç Aydın Taşbaş tarafından mevcut binaya bilgisayar çalışma derslikleri daha ilave ettirilmiş ve okul bugünkü halini almıştır. Bünyesinde 500 öğrenci bulunmaktadır. Okul bir müdür, iki müdür yardımcısı, kırk beş öğretmen ve bir hizmetli kadrolu olarak hizmete devam etmektedir (siracaydintasbas.meb.k12.tr/).

Okulun Fiziki Tanımı şu şekildedir. Sıraç Aydın Taşbaş ilköğretim okulunun Dikdörtgen bir mimariye sahip olan okulun bahçesinde, Ön bahçe, oyun parkı olarak tasarlanmıştır. Giriş kapısının sağ tarafında, Atatürk büstü ve bayrak direği bulunmaktadır. Okulun iki girişi bulunmaktadır. Girişte karşıda bekleme yeri, sağda idareci odaları, ikinci katta öğretmenler odası, zemin katta kantin bulunmaktadır (Görsel Sanatlar, 1, 2, 3). Rehberlik servisi de üçüncü katta, iki bilgisayar sınıfı, bir adet fen laboratuvarı, bir adet spor salonu yer almaktadır (Görsel Sanatlar 4, 6). Katlara merdivenle iniş ve çıkış kullanılmakta asansör bulunmamaktadır. Koridorlar geniş, ferah ve aydınlık. Okul binası temiz ve bakımlı. Kalorifer sistemi ile ısıtılan okulun temizliği hizmetliler tarafından yürütülmektedir Binanın özellikleri kaloriferle yapılmaktadır. Derslik olarak; 1. katta 6 derslik 2. katta 6 derslik 3. katta 8 derslik bulunmaktadır.

Okulda genelde sosyo-ekonomik düzeyi orta-düşük ailelerin çocukları eğitim görmektedir. Okulun fiziki yapısı ve konumunun şehir merkezine uzaktır.

Öğretmenin Hareket Güzergâhının ve Etkileşim Tablosunun Tanımı şu şekildedir;

Bu saatte işlenecek ders Görsel sanatlar dersinin “baskı” konusudur. Öğretmen öğrencilerin Beş yıldır derslerine girmektedir (Gözlem sırasında öğretmen ‘A’ olarak tanılanmıştır).

1. Öğretmen A, sınıfa girdiğinde öğrencilerin, yüksek sesle selam verdikleri, oldukça disiplinli oldukları, gözlenmiştir (üçüncü ders saatini işlemek için giren, Öğretmen sınıfa zamanın da gelmemiştir).

2. Öğretmen A idareden çağırdıkları için 10 dakika kadar geç kaldığını öğrencilere belirttikten sonra, öğrencilerin sessiz kalmalarını sağlayarak ders programında olan o gün işlenecek olan konuya geçmiştir. Bazı öğrencileri yerlerine geçmeleri için uyaran öğretmenin, anlatım ve soru cevap tekniğini kullanarak, dersini anlatmaya başlamıştır. Bu sırada, sınıf mevcudunun da eksik olmadığı, Öğrencilerin büyük kısmının materyallerle derse hazırlıklı gelmiş oldukları görünmektedir.

3. Dersi anlatırken, aynı zaman da materyalleri olan cam ve değişik ağaç yapraklarını dolabından çıkardığı, gözlenmiştir.

4. Öğretmen A Sınıfta bu dersi uygulamanın güçlüğüne vurgu yaparak, Atölyede çok çalışmadığını genelde kapalı olduğunu öğrencilere belirtmiştir. (Okulda tek bir Görsel Sanatlar atölyesi var).

5. Ders uygulamasını öğretmen anlatırken dersi aktif olarak dinlemeyen ve konuşan öğrencileri, öğretmen sessizce bakışlarıyla uyarmıştır (Dersin süresinin bitmesine de otuz dk. vardır) .

6. Öğretmenin, ders işlenirken, öğrencileri ders için sürekli motive ettiği, yüksek sesle müdahale ederek, derse katılmaları için bazılarını uyardığı, Öğrencilerin sorularına da cevap verdiği gözlenmiştir.

7. Ders başlangıcından bitirilmesine kadar öğrencilerin, öğretmeni ilgi ile dinlediği öğrencilerin büyük çoğunluğunu derse katıldığı, bu durumun ders boyunca birkaç istisna dışında devam ettiği gözlenmiştir.

8. Sınıfta sık yer değiştiren, sınıfı dolaşan öğretmen, öğrencilerle birebir diyaloga girdiği. Göz temasından kaçmadığı, masaya çok az oturduğu gözlenerek kayıt altına alındı. Dersin işlenişi sırasında, öğretmen öğrencilere sürekli dersle ilgili çeşitli uyarılarda bulunarak. Öğrencilerin

derse ilgilerini kaybetmelerine, engel olmaya çalıştığı gözlemlendi. Ancak sürekli olarak aktif olan öğretmen pasif olan ise öğrencilerdi.

9. Dersin sonunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun konuyu gerçekleştirmiş olduğu konusunda kanı oluşmasına yetecek kadar veri vardı. Ders esnasında bazı öğrencilerin çok büyük bir bölümü sessizce dinliyor görünümünde idiler fakat daha sonra öğretmenin anlattığı "basit olduğunu" iddia ettiği uygulamayı bazı öğrencilerin yapamadığı gözlemlendi. Ders sonunda zil çalmadan kısa süre önce, öğrencilerin bazılarının dersle olan ilgilerinin azaldığı, ilgilerinin farklı şeylere yöneldikleri gözlemlendi. Öğretmen sonraki haftalarda yapılacak çalışma için malzemeleri tahtaya yazarak. Sınıf defterini inceleyip teneffüse çıktığı gözlemlenmiştir.

3. Amaç

Bu çalışmanın temel amacı, nitel araştırma verilerini kullanarak bir dersi izlemek, görüşme yöntemi kullanarak ders öğretmeniyle yarı yapılandırılmış bir görüşme yapmak, öğrencilere görsel sanatlarla ilgili anket çalışması yaptırmak ve bunları değerlendirmektir.

4. Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden, "gözlem" yönteminde görüşülen kişinin görüşleri ile gözlem yapılan ortamda ki "eylemin belirleyici" özelliklerini ortaya koymaktır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verileri, anket, yarı yapılandırılmış görüşme, ders gözlemi vasıtasıyla elde edilmiştir. Ekte, anket, görüşme, ders gözlemi, etkileşim tablosu. Ankette görsel sanatlar dersi ve bileşenleri ile ilgili 3 şıklı sorula bulunmaktadır. Çalışma 80 dk. da tamamlanmıştır. İlk 40 dk. da ders gözlemi yapılmış diğer 40 dk. da öğrenci anketi yapılmıştır. Görüşme, teneffüste 15 dk. da yapılmıştır. Ankette sorular kapalı uçludur. Yine araştırma içine verilere ek olarak, öğretmenin sınıf içi etkileşim tablosu ve fotoğraflar da dahil edilmiştir.

Verilerin Analiz Edilmesi

Karasar'a göre, "Yorumlama, çözümlenmiş verilere, araştırma amaçları doğrultusunda anlam verme işidir" (Karasar, 2005: 245). Araştırmanın verilerini gözlem metodunun yorumlanması, görüşme ve anketin değerlendirilmesinden oluşmaktadır. Görüşme ve yorumlanması betimleme kapsamın da yürütülmüştür. Bu nedenle bu çalışma betimsel

analiz tekniği ile yorumlanan verilerin incelenmesini kapsar. Evren ve örneklemin sınırlılığı sebebiyle, dolayısıyla bu çalışma sınırlı genellemelere dayanmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma Sıraç Aydm Taşbaş İ.Ö.O okulundaki 5 b sınıfı ile sınırlıdır.

5. Tartışma ve Sonuç

Gözlem yapılan sınıfta, öğrencilerin kalabalık olması yanı sıra sınıfın küçük olması nedeniyle öğretmen sürekli yüksek sesle ders anlatmak zorunda kalmıştır. Aynı zamanda öğrencilerle iletişimi de genellikle disipline dayalı bir iletişim ilişkisi kurulduğundan sınıf yönetimi otoriter bir anlayışla devam ettirilmektedir. Sınıf öğretmenin öğrencilerle kuracağı ilişkinin olumlu ve sınıf yönteminde var olan geçerliliği bilinmektedir. Bu yüzden iyi bir sınıf yönetimine dayanmak için öncelikle dayanak olarak aldığımız iletişim değerler ve ilişkiler konusunda öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olması gerekir (Akgün,Yarar; Dinçer: 2011). Sarpkaya'ya göre (2007: 65)öğretmenin amaç edindiği öğretme işleminin uygun şekilde gerçekleşebilmesi için sınıf yöntemine, öğretmenlik rolüne, mesleğine ve kişiliğine sahip olan kişiler öğretmenliğe uygun kişilerdir. Öğretmenin sınıf yönetimi sırasında, Öğrenciler, öğretmenin birçok girişimine rağmen dikkatini kaybediyor ders dışı girişimlere yöneldikleri gözlenmiştir. Öncelikle dikkati toplamak için öğrencilere sürekli yüksek sesle bağırarak öğretmen onları sık sık uyarmıştır.

Öğretmenin Sanat Öğretimi Geçmişi, Deneyimi ve Sanat Eğitimi ile İlgili Felsefesi; Hesapçıoğlu'na göre eğitim felsefesi, eğitimin kendisine özgü doğasını amaçlarını ve yöntemlerini ortaya koymaktadır (2007: 187).Bir öğretmenin eğitim felsefesi onun kaçınılmaz olarak eğitim olgusuna bakışın belirleyen olarak değerlendirilmiştir. Gözlem ve görüşme yapılan öğretmen Eskişehir Anadolu üniversitesi, iktisat fakültesi, muhasebe bölümünden 2000 yılında mezun olmuştur. On dört yıl Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okulların da öğretmenlik yapmıştır. İlk olarak Çorumda ilkokulda çalışmış şu anda Sıraç Aydm Taşbaş İlköğretim Okulunda çalışmaktadır. Mesleğini öncelikle ekonomik sebeplerle yaptığını söylemektedir. Öğrencilerini sevdiğini fakat öğretmenlik mesleğini geliştirecek etkinlikler yapmadığını belirtmiştir.

Şimşek'e göre, öğrenme biçimi bireyin kendisinden başka bütün duyu verilerinden aldığı bilgileri işleme düzenleme ve anlamlandırma konusunda tutarlı ve karakteristik yaklaşımıdır (Şimşek: 2004: 95). Öğrenmedeki duyu verilerinin artırılması ve işlenmiş bilgilerin anlamlandırması ile öğretme öğrenme ilişkisini sağlayan bir etmendir. Gözlem yapılan sınıfta öğrenciler görsel sanatlar, öğrencilerin bu dersi sevmelerinden kaynaklı olarak düşünebileceğimiz öğrenci tutumlarında derse ilgili ve istekli bir durum gözlenmiştir. Ders Öğretmeninin öğrencilerin yaptıkları uygulamalara gösterdiği ilgi ve dersin sonunda güzel çalışmaları sunmasının da etkisi olabilir. Sınıfın Beşinci sınıf olmalarına rağmen düşündüklerini açıkça söyleyen öğrencilerin olduğu izlenimi olsa da öğrencilerin bir kısmının iletişim den kaçtıkları öğretmenin anlattığı ve örnekleme yaptığı durumlara kayıtsız kaldığı bir tutumdan söz edilebilir. Bazı öğrencilerin öğretmenleriyle iletişimleri oldukça iyidir. Ancak öğretmenin birçok kereler sempatik ve etkileşimli tutumla devam ettirdiği sınıf yönetimi, Sıklıkla kimi öğrencileri belirgin şekilde ayırarak otoriter bir anlayışla sınıf yönetimini ve ders işlenişini devam ettirmiş, ders öğretiminde ise "belli duyularla "sınırlı klasik bir eğitim modeli ile uygulamıştır. Sönmez'e göre, gösteri, öğretmen uygun araçları planlayıp bunların uygulamasını yaparak göstermelidir. Öğretmen amaçladığı işin, ya da gerçekleştirmek istediği görselin sınıfa sunulmalıdır (Sönmez, 2009: 248). Öğretmen ders uygulamasında Öğrencilere gösteri yapmamış sadece anlatmış ve malzemeleri uygulamayı göstermemiştir. Bilindiği gibi anlatım soru cevap tekniğinin birçok sınırlılığı vardır. Karagöz ve Çiviye göre, öğretimde fazla uyaran olması gerekirken bunda kulak başlıca duyu organıdır. Diğerleri pasiftir, sıkıcılığı artırır. Özümseme azdır ve kısa zamanda unutulur (Karagöz, Çivi, 1997: 79).

Sınıf yönetiminde gözlenen bir diğer durum ise, derse gelirken Öğrencilerden kırılabılır bir eşyayı isteyerek dersin güvenlik önlemlerini azaltmıştır. Gözlem yapılan öğretmen, kendi ifadesinden anladığımız kadarıyla, öğretmenlik mesleğine "hayat şartları zorlamıştır" Öğretmenliği öncelikle bir "kazanç kapısı" olarak görmüştür. Ancak öğretmenliği sevmekte ve benimsemektedir. Yaptığı öğretmenliği öğretmen mesleğini seven, saygı duyan ve duyulmasını istemektedir. Öğrencileriyle diyalogundan son derecede memnuniyetle bahsetmektedir. Çoğu öğrenciyle diyalogu etkileşimlidir. Tavırlarıyla sevecen ve sevgi doludur. Öğretmen kendini yeterli görmekte ve öğretim amaçlarına ulaştığını düşünmektedir. Ancak ders uygulamalarında metot anlayışında kendini geliştirmedeği söylenebilir.

Kaynakça

- E. Akgün, M. Yazar; Ç. Dinçer (2011), *Okul Öncesi Öğretmenlerin Sınıf İçi Etkinliklerde Kullandıkları Sınıf Yönetimi Stratejilerinin İncelenmesi*, Pegem Eğitim Ve Öğretim Dergisi / 2011 Cilt: 1, Sayı: 3
- A. M. Sümbül (2007), *Eğitimin Bilimsel Temelleri/Eğitim Bilimine Giriş*, 4.Baskı, ed: M. Gürsel, M. Hesapçioğlu, Eğitim Akademi Yayınları: Konya
- A. Şimşek (2004), *Öğrenme Biçimi/Eğitimde Bireysel Farklılıklar*. ed: Y. Kuzgun, D. Deryakulu. Nobel Ankara.
- A. Yıldırım, H. Şimşek(2005), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*.5 Baskı, Seçkin: Ankara
- M. Hesapçioğlu (2007), *Eğitim Felsefesini Temelleri. Eğitim Bilimine Giriş*. ed: M. Gürsel, M. Hesapçioğlu, Eğitim Akademi Yayınları: Konya
- N. Karasar (2005), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. 14. Baskı, Nobel: Ankara
- R. Sarpkaya (2007), *Bir Meslek Olarak Öğretmenlik, Eğitim Bilimine Giriş*. ed: M. Gürsel, M. Hesapçioğlu, Eğitim Akademi Yayınları: Konya
- S. S. Büyükkaragöz, C. Çivi(1997), *Genel Öğretim Metodları*,7.baskı,, çizgi yayınevi :Konya.
- V. Sönmez (2009), *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, 3 baskı. Anı yayın: Ankara
- www.siracaydintasbas.meb.k12.tr/www.meb.gov.tr.

Ekler

Öğretmenle “yarı yapılandırılmış, sohbet tarzı” görüşme;

Soru: Okulunuzda öğrencilerin genel sosyal statüleri nasıldır?

Cevap: Genellikle yoksul aileler. Soru: Derslerde ihtiyaç duyulan parasal kaynak nasıl sağlanıyor? Cevap: Genellikle velilerce. Soru: Yeterli mi? Cevap: Yeterli değil Soru: Kaynak sağlamayla ilgili düşünceleriniz ve önerileriniz nelerdir? Cevap: Herhangi bir kaynak olabilir Soru: Hizmet süreniz ne kadar? Cevap:16 yıl. Soru: Neden bu mesleği seçtiniz? Cevap: Ekonomik sebeplerle ancak, Öğretmenliği Seviyorum. Soru: En son mezun olduğunuz okul nedir? Cevap: Anadolu üniversitesi muhasebe. Soru: Öğretmenliğinizde sanat ve eğitimle ilgili hangi, kitapları okudunuz? Ve hangisini özellikle önemli buluyorsunuz? Cevap: Ders kitabı dışında sadece test kitapları, tavsiye edemem çünkü okumuyorum. Soru: Mesleğinizle ilgili araştırmanız oldu mu? Cevap: Hayır. Soru: mesleğinizle ilgili süreli yayınları okur musunuz? Cevap: Hayır. Soru: İzleyici veya katılımcı olarak bulunma fırsatı veya şansı elde ettiğiniz bilimsel toplantılar ve eğitim seminerleri, etkinlikler oldu mu? Cevap: Hayır hiç gitmedim. Ama gezilecek bir yerde olursa gidebilirim. Soru: Herhangi bir eğitim veya bilim, sanat dergisine abone misiniz? Cevap: Hayır. Soru: Herhangi bir ulusal veya uluslararası mesleki bilim kuruluşuna derneğine üyeliğiniz var mı? Cevap:

Hayır Soru: Bir öğretici olarak sizce güçlü olduğunuzu düşündüğünüz yönleriniz nelerdir? Cevap: İfade edebilme yeteneğim. Soru: Neden sınıf öğretmenini oldunuz? Cevap: Ancak bu olabildim. Soru: Varsa bu alandaki bilgi ve deneyiminiz öğretim yol ve yönteminizi etkiliyor mu? Cevap: Okumam deneyimimi artırır. Soru: Bir öğretici olarak öğretimde zayıf veya yetersiz kaldığınızı düşündüğünüz hususlar nelerdir? Cevap: Çabuk sinirlenmem. Başka? Başka yok iyi bir öğretmenim. Soru: Derslerdeki öğretim felsefeniz veya yönteminiz nedir? Cevap: Anlatım soru cevap... Başka? Bilmiyorum... Yeterli değil mi? Soru: Her gün dersiniz var mı? İlköğretimde Görsel Sanatlar dersleri için ayrılan süre sizce yeterli mi? Cevap: yeterli ama uygulama az. Daha fazla uygulama daha az konu olmalı. Uygulama? Cevap: Görsel Sanatlar yapsınlar. Görsel Sanatlar rahatlatma dersi. Görsel Sanatlar dersinin insanın estetik duyarlılığı, yaratıcılığın geliştirilmesi için önemlidir. Görüşüne katılır mısınız? Katılımı ama tam olarak nasıl yapacağın bilmiyorum. Soru: Sınıf öğretmenliği dışında başka görevleriniz var mı? Cevap: Bazen folklor da çalıştırırım Soru: Öğrencilerinizi fen eğitime ve bilim ortamına duyarlı ve katılımcı hale getirmek için neler yapıyorsunuz? Cevap: Görsel Sanatlar etkinliklere katılımı için uğraşırım. Neler yapıyorsunuz? Yarışmalar. Başka? Sanırım bunu bütün öğretmenler zaten yapıyor? Zaten ders yükünden daha fazla etkinlik yapamıyoruz. Soru: yıl içinde yapılan Görsel Sanatlar eğitimi ile ilgili dersin proje konuları hakkında neler düşünüyorsunuz? Cevap: Bence olmalı. Başka? Yeterli. Zaten ders yükü fazla. Soru: Öğretim felsefeniz ve yönteminiz diğer meslektaşlarınızla aynı paralelde mi? Cevap: Hayır. Soru: Okul yöneticileri ve diğer meslektaşlarınızın sanat dersinizle ilgili düşünce ve davranışlarını nasıl buluyorsunuz? Cevap: Sanat derslerine karşı ilgisiz olduklarını düşünüyorum. Siz? Ben öncelikle ekonomik Sebeplerle yapıyorum. Ama yine de mesleğimi seviyorum. Mesleğinizi tam olarak yaptığınızı düşünüyor musunuz? Genellikle düşünürüm. Ama bazen öğretmenliğin bana göre olmadığı da düşünüyorum. Sanat etim ile ilgili çalışmalar olsa katılmak istemisiniz? İsterim tabi ki. Katıldınız mı hiç? Yok, hayır hiç duymadım.

5/B sınıfı Görsel Sanatlar dersi gözlem raporunu göre, kayıt altına alındığı şekildedir;

A-evet dersimize başlıyoruz

A-hemen ders hazırlığını yapın A-Osman Görsel Sanatlar defterini açar mısın? Osman Görsel Sanatlar defterini açıp derse uyum sağlar mısın? Diğer öğrencilere bakarak eksikliklere göz attıktan sonra Ayşe sende malzemeni yine getirmemişsin. Kızım sen yine mi getirmedin. Hayret! Bak senin puanının bir kısmını kıracağım! .Ayşe: Öğretmenim Görsel Sanatlar

çantamı evde unutmuşum Yani şu derse sürekli malzemeyi getirmeyi alışkanlık edinemediniz! Osman çıkardın mı defterini? Çıkardım öğretmenim. Çocuklar bugün derste baskı yapacağız. Baskı resmi üçe ayrılır, Linol, Litografi ve Çinko ama biz çok daha basit bir çalışma yapacağız. Bildiğiniz gibi geçen hafta sizden cam ve yaprak istemiştım. Çocuklar materyalleri haftaya kaldırıır)hep bir ağızdan getirdik öğretmenim savaş: öğretmenim arzu getirmemiş... Çocuklar biliyorsunuz baskı Görsel Sanatlarda bir yöntemdir. Şimdi boyalarınızı çıkartın. Şu kaplarınızı doldurun. Ahmet: öğretmenim su yok! Ahmet! Ömer! Hemen gidin hizmetliden biri dolu biri boş kova getirin... Ahmet: tamam öğretmenim... Öğretmen: çocuklar Ahmet le Ömer gelinceye kadar bütün malzemelerini hazırlayın. Bende size değişik yapraklar getirdim. Şimdi onları dolaptan çıkaralım malzemelerinizi hazırladınız sanırım ..A-Şimdi bu yaprakları rengârenk boyayacaksınız! Arkasından yaprakları bir kompozisyon eşliğinde kâğıda basacaksınız. Çok güzel şekiller çıktığını göreceksın, uygulama yapacağız tamam mı? Şimdi konumuz baskı resmi olduğuna göre camlarında boyayacaksınız değişik renklerde Görsel Sanatlar defterindeki sayfaları ıslatacaksınız ve camı basacaksınız Hafize: Öğretmenim kırılmaz mı? Basarken üzerine çıkmazsanız kırılmaz. Bildiğiniz gibi önce kâğıdı nemlendireceksınız. Daha sonra basacaksınız eğer hatalı yaparsanız Görsel Sanatlar defterinize çıkmaz. Haberiniz olsun... Hayati: öğretmenim ben anlamadım? Nasıl yapacağız. A- Hayati elindeki malzemeyi boyayacaksın. Bu kadar basit. Ahmet le Ömer suyu getirdiklerinde kapıyı çaldılar. A- gir! Ahmet çok geç kaldınız neden? Ömer: öğretmenim hizmetli kova bulamadı. Ondan geç kaldık Suyunuzu kaplarınıza doldurun fırça ile suluboyalarınızı ekleyin çocuklar tamam mı?(büyük bir karmaşa içinde çocuklar sularını doldurmaktadırlar)bazıları yerlerine oturur oturmaz çalışmaya Başlarlar. Öğretmen: çocuklar ben gezeceğim ve yapamayanlara yardım edeceğim. Öğretmen gezerken birçok öğrencinin çalışmasını bizzat yapar. Fatoş: Öğretmenim ben yaptım bakamısınız? Tamam, Fatoş oraya geldiğinde bakacağım tamam. Fatoş: âmâ öğretmenim hep bize en son bakıyorsunuz. A-Hayır. Sırayla bakıyorum A-Halil! Sen neden yapmadın? Halil: öğretmenim ben malzemeleri unutmuşum. Öğretmen oldukça öfkelenir. Of ya her ders bunu yapıyorsun ,yavrum sen neden böylesin !. A-Osman söz alamdan konuşma lütfen A-diğer malzemesiz Osman hem malzemesiz hem de konuşuyorsun ayıp sana! Konuşma dedim. Öğretmenim, ben malzeme istedim Kimse vermedi... A-Meryem! ...Meryem! oh, Meryem çalışmasını bitirmiş sohbet ediyor! (Bu sırada Batuhan camı yere düşürür ve kırar. Kırılan camın arkasından oldukça hareketlenme olan yere öğretmen geliyor). Ahmet koş. Hizmetliyi çağır! Burayı süpürsün tamam mı? Ahmet:

tamam öğretmenim. A-çalışmayı tamamlayan öğrenciler dönerek çocuklar şimdi başka nelerle baskı yapabileceğiniz düşünün. Haftaya değişik malzemelerle baskı yapın tamam mı: Öğrenciler: Tamam öğretmenim. Peki, sorunuz var mı? Öğretmenim buna ne zaman not vereceksiniz? aaa o not işini sonra üç hafta sonra vereceğim olmayana zayıf veririm ona göre ha... Anladınız mı çocuklar...(zil çalar)evet diğer derste devam edeceğiz. Çıkabilirsiniz.

Anket-Sınıf 5/B-Mevcut:45-Kız öğrenci sayısı: 20-Erkek öğrenci sayısı:25

Bu yıl boyunca Görsel Sanatlar derslerinde öğrendikleriniz konusunda neler düşünüyorsunuz?

Birçok yeni şey öğrendim. %98	Biraz bir şeyler öğrendim. %2	Hiçbir şey öğrenmedim.%0
-------------------------------	-------------------------------	--------------------------

Sınıf ortamını gürültü açısından tanımlayınız?

Gürültülü %85	Biraz gürültülü%15	Gürültüsüz %0
---------------	--------------------	---------------

Sınıf ortamı neden gürültülü?

Arkadaşların bir kısmı çaba harcamıyor.%90	Arkadaşların hepsi çaba harcıyor%10	Öğretmenimiz sınıfa hakim olamıyor%0
--	-------------------------------------	--------------------------------------

Görsel sanatlar Dersindeki etkinlikleri nasıl tanımlarsınız?

Olması gerekenin altında olduğunu düşünüyorum.%15	Olması gerekenin çok altında olduğunu düşünüyorum.%0	Olması gerekenin var olduğunu düşünüyorum.%85
---	--	---

Aşağıdakilerden sizce hangi kelimeler görsel sanatlar dersini tanımlar?

Görsel Sanatlar dersi eğlencelidir.%80	Görsel Sanatlar dersi çok sıkıcıdır%2	Görsel Sanatlar dersinde zorlanıyorum%18
--	---------------------------------------	--

Bu derste bugüne kadar yaptığınız çalışmalardan en çok hangisini sevdiniz?

Uygulama %80	Proje %15	Ödev %5
--------------	-----------	---------

Evde hangi tür Görsel Sanatlar çalışması gerçekleştirdiniz?

Manzara%45	Her tür Görsel Sanatlar %50	Diğer %5
------------	-----------------------------	----------

En son severek yaptığınız çalışma?		
Renklendirme%75	Çizim%20	Diğer %5
Gelecekte yine Görsel Sanatlar derslerine devam etmek ister misiniz?		
Evet, %97	Hayır %2,	Bilmiyorum %1
İdeal bir Görsel Sanatlar öğretmeni;		
Bizim öğretmenimiz gibi.%90	Farklı uygulamalara açık olan%5	Diğer %5
Evinizde ne tür sanatsal kitaplar bulunmaktadır?		
Ressamlara ait%0	sanat Dergiler%2	Sanat ilgili hiçbir yayın Yok %98
Ailenizde sanat alanlarından herhangi bir dalıyla uğraşan var mı?		
var%10	yok%85	Bilmiyorum%5
Mezuniyetten sonra yükseköğrenime devam etmek istiyor musunuz? Cevabınız 'evet' se sanat alanın da öğrenim görmek istersiniz?		
Evet %25	Emin değilim%70	Bilmiyorum%5
Bugüne kadar aşağıdaki yerlerden hangilerini gezdiniz?		
Galeri %1	Müze %99	Sanatçı atölyeleri %0
Yaptığınız bir Görsel Sanatlar çalışmasını sergilendiği bir ortamda bulundunuz mu?		
Evet %75	Hayır%15	Hatırlamıyorum %10
Sanat alanlarından birini seçersen aşağıdakilerden hangisini seçmek istersin?		
Görsel Sanatlar%25	Heykel%2	Seçmem %%73
Bina	Bina	Bina ve Öğretmen öğrenciler

